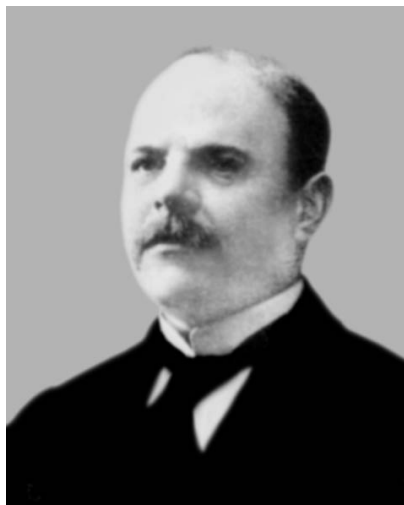

БЯЛИК Хаїм-Нахман (06. 01. 1873, х. Град побли. Житомира — 04. 07. 1934, Відень, похов. у Палестині) — поет, перекладач, публіцист. Писав мовами іврит та ідиш. Закін. хедер у бет-мідраші (в синагозі, де поряд із молитвами вивчали Тору). Тут уперше ознайомився з виданнями послідовників євр. просвіти, руху Таскала, згодом продовжив навч. у Воложин. єшиві «Ец Хаїм» (вищій євр. школі підготовки до звання рабина). Захопився філософією Ахад-га-Ама, під впливом якої було написане, а згодом опубл. у С.-Петербурзі 1891 в ж. «המליץ» (Захисник) звернення до ідеї заселення євреями Святої Землі. Тоді ж у 36. «הפרדס» (Сад) в Одесі вийшла перша поезія Б. «אל הצפור» (До пташки). Ідея відродження євр. народу на землі Палестини стала осн. темою творчості Б. 1899 опубл. першу добірку поезій Б. мовою ідиш. 1900 на запрошення євр. літераторів оселився в Одесі, разом із письменником Бен-Ціоном і видавцем І. Равницьким заснував видавництво «Морія» (друкувалися, зокрема, збірки євр. фольклору). 1904 на основі вражень від погрому в Кишиневі Б. написав поему «לבעיר ההריגה» (У місті різанини), яка в перекладі В. Жаботинського зробила його широко відомим у неєвр. колах. 1905 Б. написав

поему «Сувій про полум'я», яку вважав вершиною своєї творчості, а В. Жаботинський характеризував як поему про довічну неповноту й приреченість нац. буття євр. народу у вигнанні. 1907, 1913, 1931 брав участь у сіоніст. конгресах. Б. переклав мовою іврит «Дон Кіхота» М. Сервантеса та «Вільгельма Телля» Ф. Шіллера. 1921 виїхав до Берліна, а 1924 — Тель-Авіва, де збудував влас. будинок, що нині є музеєм поета. Разом із В. Жаботинським одним із перших закликав євреїв виїздити з Європи, передбачаючи події, які стали реальністю в роки 2-ї світової війни. 2002 в Одесі, на будинку, де жив і працював Б., встановлено пам'ятну дошку. Тв.: 1915. ליעדער: אריגינאלע און איבערגעזעצטע. (Вірші: Оригінальні й перекладні. 1915); 1917. חזון משה. (Видіння Мойсея. 1917); 1918. מארינקא. (Маринка. 1918); 1918. שירים. (Пісні. 1918; усі — Одеса); Стихи и поэмы. Иерусалим, 1994.

Основні праці

1919. מדרשים קטנים. כרך ראון. (Маленькі тлумачення. Т. 1. 1919; співавт.); שלום יעקב בן שלמה-; מנדלי מוכר ספורים (שלוש יעקב בן שלמה-; קובץ מאמרים על תולדותיו וערכו האישי והספרותי חיים. 1919. קובץ מאמרים על תולדותיו וערכו האישי והספרותי (Менделе Мойхер Сфорім: 36. ст. про життя і літ. значення (Шолом Яков Бен Шломо-Хаїм Абрамович). 1919; співавт.; обидві — Одеса).

Рекомендована література

1. Клаузнер И. Л. Х.-Н. Бялик и трагедия галута. О., 1917;
2. Майзель Н. Х.-Н. Бялик. К., 1917;
3. Леа Наор. Поет. Єрусалим, 1993;
4. Ніколаєва О., Шестопалова І., Кондратюк Р., Копельман З. О Бялике — спустя десятилетия // Хаим-Нахман Бялик. Стихи и поэмы. Иерусалим, 1994;
5. Жаботин- ский В. Слово о Бялике // Переводы песен и поэм Хаима Нахмана Бялика. О., 2000.

О. В. Ніколаєва, І. О. Шестопалова, А. Г. Кержнер, М. Д. Феллер

Бібліографічний опис:

Бялик Хаїм-Нахман / О. В. Ніколаєва, І. О. Шестопалова, А. Г. Кержнер, М. Д. Феллер // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38462>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).